

DVA DRUHY PRAVDY

PŘÍPAD HARRYHO BOSCHE

MICHAEL CONNELLY

DVA DRUHY PRAVDY

MICHAEL
CONNELLY

2018

Copyright © 2017 by Michael Connelly
Translation © 2018 by Jan Netolička

Veškerá práva vyhrazena. Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky přenášena či šířena bez předchozího písemného souhlasu majitele autorských práv.

Z anglického originálu TWO KINDS OF TRUTH
vydaného nakladatelstvím Little, Brown and Company, New York 2017,
přeložil Jan Netolička
Odpovědná redaktorka: Karin Lednická
Jazyková redakce: Jiří Popiolek
Korektura: Iveta Muchová a Karla Bedrlíková
Sazba písmem Minion Pro: Rajka Marišinská a Dušan Žárský
Vydání první
Vydalo nakladatelství DOMINO, Na Hradbách 3, Ostrava 1,
v květnu 2018

ISBN: 978-80-7498-269-9

*Pro Heather Rizzovou.
Děkuji ti za název i za všechno ostatní.*

PRVNÍ ČÁST

ČEPIČÁŘI

1

Bosch byl v cele staré věznice v San Fernandu a procházel složky v jedné z krabic případu Esme Tavaresové, když mu přišla znepokojivá esemeska od Belly Lourdesové, která seděla naproti v kanceláři detektivů.

Jdou k tobě lidi z LAPD a státní zástupce. Trevino jim řekl, kde jsi.

Bosch byl tam, kde ho mohli najít na začátku téměř každého měsíce; seděl za svým provizorním stolem – za dřevěnými dveřmi, které si půjčil ze dvora oddělení Technických služeb a které jednoduše položil na dvě hromady krabic se spisy. Když odepsal Lourdesové, že děkuje, otevřel v telefonu aplikaci s poznámkami a spustil záznam hlasu. Položil telefon displejem dolů a částečně ho zakryl složkou z krabice Tavaresové. Byla to jen taková pojistka, kdyby náhodou. Neměl ponětí, proč za ním jde hned v pondělí ráno někdo ze stát-

MICHAEL CONNELLY

ního zastupitelství a z jeho bývalého policejního oddělení. Nikdo mu nevolal, aby se ohlásil, i když musel přiznat, že za ocelovými mřížemi celý nebyl prakticky žádný signál. Bosch věděl, že překvapivá návštěva je často součástí strategie. Jeho vztahy s LAPD byly od doby, kdy byl před dvěma lety odejit do důchodu, přinejmenším napjaté a právník mu radil, aby se v budoucnu chránil tím, že si zaznamená všechny formy komunikace, které mezi ním a oddělením proběhnou.

Zatímco na ně čekal, vrátil se k otevřené složce. Procházel si výpovědi zaznamenané v průběhu několika týdnů od zmizení Tavaresové. Už je jednou četl, ale domníval se, že klíč k rozlousknutí odloženého případu se často skrývá právě ve spisu. Bylo tam všechno, stačilo to jen najít. Nějaká logická nesrovnalost, skrytá stopa, protikladné výpovědi, rukou psaná poznámka vyšetřovatele na kraji zprávy – tohle všechno už Boschovi během čtyřicetileté a stále běžící kariéry pomohlo vyřešit několik případů.

Případ Tavaresové zabral plné tři krabice. Oficiálně se jednalo o hledání pohřešované osoby, ale to jen proto, že se nikdy nenašlo tělo. Jinak se v této věci za patnáct let nasbírala metr vysoká hromada dokumentů.

Když před dvěma lety Bosch přišel dobrovolně nabídnout své schopnosti policejnímu oddělení v San Fernandu s tím, že by mohl postupně procházet odložené případy, zeptal se náčelníka Anthonyho Valdeze, kde by měl začít. Náčelník, který byl na oddělení dvacet pět let, mu okamžitě odpověděl, aby se pustil do případu Esmeraldy Tavaresové. Valdeze nejdřív strašil jako vyšetřovatele, ale když se později stal šéfem oddělení, nemohl se mu dostatečně věnovat.

Za dva roky, kdy Bosch pracoval v San Fernandu jako

DVA DRUHY PRAVDY

dobrovolník, znovu otevřel několik případů a uzavřel jich nejméně deset, přičemž mezi nimi byla i znásilnění a vraždy. Kdykoli si však vyšetřil hodinku, vracel se k případu Esme Tavaresové a probíral se krabicemi se spisem. Už ho taky začínala strašit. Byla to mladá maminka, která najednou zmizela a zůstalo po ní jen dítě spící v postýlce. Příklad sice klasifikovali jako pohřešovanou osobu, ale Boschovi bylo už při čtení první krabice jasné to, na co před ním přišel náčelník i všichni ostatní vyšetřovatelé. Musela se stát nějaká tragédie. Esme Tavaresová nebyla nezvěstná. Byla mrtvá.

Bosch uslyšel, jak někdo otevírá kovové dveře věznice, a pak kroky na betonu, kterým byla vylita podlaha před třemi společnými celami. Zvedl hlavu a překvapilo ho, koho přes mříže uviděl.

„Ahoj, Harry.“

Byla to jeho bývalá partačka Lucia Sotová, s ní dva muži v oblecích, které Bosch neznal. Skutečnost, že mu Sotová zjevně neměla v úmyslu dát vědět, že přijdou, mu napovídala, aby byl opatrný. Z ústředí LAPD a Státního zastupitelství v Los Angeles to sem bylo tři čtvrtě hodiny autem. Měla spoustu času, aby mu aspoň napsala něco ve smyslu: „Harry, jedeme k tobě.“ Jenomže to neudělala, a tak Bosch musel předpokládat, že ti dva chlapi, které neznal, drží Sotovou zkrátka.

„Lucio, dlouho jsme se neviděli,“ řekl Bosch. „Jak se máš, partačko?“

Vypadalo to, jako by se ani jednomu z těch tří nechtělo vejít do Boschovy cely, i když byla zařízená jako kancelář. Harry se postavil, nenuceně vzal ze stolu telefon a vložil si ho do náprsní kapsy košile, displejem k sobě. Přešel k mřížím

MICHAEL CONNELLY

a prostrčil jimi ruku. Se Sotovou si v průběhu roku sice psal i volal, ale osobně se neviděli. Změnila se. Zhubla, tváře měla propadlá a vypadala unaveně. V očích měla utrápený výraz. Nepotřásla mu rukou, ale pevně mu ji stiskla. Síla toho stisku mu jasně říkala: buď opatrný.

Pro Bosche nebylo těžké dovtípit se, kdo jsou ti dva chlapi zač. Oběma mohlo být lehce přes čtyřicet a na sobě měli obleky, jaké se běžně prodávaly v obchoďáku. Muž nalevo měl ošoupanou podšívku. Bosch věděl, že takhle vypadá sako někoho, kdo pod ním nosí pouzdro s pistolí. Podšívka se často odřela o ostrou hranu zbraně. Bosch hádal, že hedvábná nit na lemu už to bude mít taky za sebou. Do půl roku bude sako na odpis.

„Bob Tapscott,“ představil se muž. „V tuhle chvíli parťák Šťastné Lucy.“

Tapscott byl černoch a Bosche napadlo, jestli není příbuzný Horace Tapscotta, muzikanta z jižního L. A., který měl zásadní podíl na tom, že si místní komunita udržela jazzovou tradici.

„A já jsem Alex Kennedy, z okresního státního zastupitelství,“ řekl druhý muž. „Jestli máte chvílku, rádi bychom si s vámi promluvili.“

„Ehm, jistě,“ odpověděl Bosch. „Račte dál do mé kanceláře.“

Pokynul jim do bývalé cely, která byla nyní zařízena regály se spisy. Původní účel cely – záchytku pro opilce – připomínala lavice, na které měl Bosch rozložené různé případy, které se chystal projít. Teď je začal skládat na sebe, aby si měla návštěva kam sednout, i když si byl jistý, že nebudou chtít.

DVA DRUHY PRAVDY

„No, mluvili jsme s kapitánem Trevinem a ten říkal, že bychom si mohli sednout do toho vašeho takzvaného válečného kabinetu u detektivů,“ namítl Tapscott. „Bude to asi pohodlnější, nemyslíte? Nevadilo by vám to?“

„Jestli to nevadí kapitánovi, tak mně určitě ne,“ odpověděl Bosch. „A o co vlastně jde?“

„O Prestona Borderse,“ řekla Sotová.

Bosch už krácel k otevřeným dveřím cely. Když uslyšel to jméno, na okamžik zaváhal.

„Nechme si to až do kanceláře,“ řekl rychle Kennedy. „Promluvíme si tam.“

Sotová se na Bosche podívala způsobem, kterým dávala jasně najevo, že je v tomhle případu proti státnímu zástupci malým pánem. Bosch sebral ze stolu klíče a visací zámek, vyšel z cely a s hlasitým řinčením za sebou zatáhl těžké kovové dveře. Klíč od cely se už dávno ztratil, takže Bosch mezi mřížemi protáhl řetěz na kolo a zajistil ho visacím zámkem.

Vyšli z věznice a prošli přes dvůr Technických služeb na First Street. Zatímco čekali, až budou moct přejít, vytáhl Bosch nenuceným pohybem z kapsy mobil a podíval se, jestli mu nepřišla esemeska. Nepřišla ani od Sotové, ani od nikoho jiného. Bosch nechal dál spuštěný hlasový záznamník a vrátil telefon do náprsní kapsy.

Nakonec promluvila Sotová, nikoli však o případu, který ji přivedl do San Fernanda.

„To je opravdu tvoje kancelář, Harry?“ zeptala se. „Oni tě fakt strčili do basy?“

„No jo,“ přikývl Bosch. „Bývala to záchytka, a když občas ráno otevřu, mám pocit, že ještě cítím, jak se tam někdo poblil. Prý se v té cele postupně oběsilo pět nebo šest chlapů.“

Říká se, že v ní straší, ale zároveň jsou tam uskladněné spisy odložených případů, takže jsem přímo u zdroje. Ve dvou vedlejších celách jsou krabice se starými důkazy. Prostě mám všechno při ruce. A většinou mě tam nikdo neotravuje.“

Doufal, že jeho návštěvníci poslední slova pochopí.

„Takže tu teď nemají vazební věznicí?“ zeptala se Sotová.
„Všechny zatčené musí vozit do Van Nuys?“

Bosch ukázal přes ulici na policejní stanici, ke které šli.

„Do Van Nuys vozí jenom ženy,“ odpověděl. „Vazba pro chlapy tady je. Na stanici. Úplně moderní, cely po jednom. Už jsem tam sám párkrát přespal. Určitě je to lepší než společná místnost, kde všichni kolem tebe chrápou.“

Podívala se na něj, jako by chtěla říct, že pokud je ochotný spát v cele, tak se rozhodně změnil. Mrkl na ni.

„Můžu pracovat kdekoli,“ namítl. „A spát taky.“

Když se mezi projíždějícími auty vytvořil prostor, přešli silnici k policejní stanici a vešli do vstupní haly. Vchod do kanceláře detektivů byl hned napravo. Bosch odemkl kartou a podržel ostatním dveře.

Kancelář nebyla větší než garáž pro jedno auto. Uprostřed se nacházela tři pracovní místa v podobě buněk nalepených na sebe. Ta patřila třem detektivům, kteří zde pracovali na plný úvazek: Dannymu Sistovi, nedávno povýšenému detektivovi jménem Oscar Luzon a Belle Lourdesové, která se teprve před dvěma měsíci vrátila z dlouhodobé nemocenské způsobené zraněním při výkonu služby. Stěny buňky byly lemované policemi se spisy, nabíječkami vysílaček, překapávacím na kávu a kopírkou, která stála pod nástěnkou plnou rozpisů služeb a oznámení. Na stěnách rovněž visely plakáty s hledanými a pohřešovanými osobami, mezi nimiž bylo

DVA DRUHY PRAVDY

několik fotografií Esme Tavaresové pořízených už před patnácti lety.

Vysoko na stěně visel plakát s ikonami z dílny Walta Disneye – kačery Kulíkem, Dulíkem a Bubíkem, což byly zároveň přezdívký tři detektivů, kteří pracovali v buňce pod ním. Kancelář kapitána Trevina byla napravo a zasedačka – takzvaný válečný kabinet – nalevo. Třetí místnost měl pronajatou úřad soudního lékařství a pracovali v ní dva vyšetřovatelé, kteří měli na starosti celé údolí San Fernando Valley a oblast na sever od něj.

Všichni tři detektivové seděli ve svých kójkách. Nedávno se jim podařilo rozlousknout velký případ organizované skupiny zlodějů aut operující mimo město a obhájce jednoho z podezřelých je posměšně nazval Kulíkem, Dulíkem a Bubíkem. Od té doby se k těm přezdívkám hrdě hlásili.

Bosch viděl, že se Lourdesová vyklání od stolu přes přepražku. Kývnutím jí poděkoval, že mu dala ráno echo. Zároveň jí dával najevo, že je všechno v pořádku.

Bosch zavedl návštěvu do zasedačky. Místnost byla zvukotěsná a stěny lemované tabulemi na popisovače a velkými LCD obrazovkami. Uprostřed stál jednací stůl s osmi koženými křesly. Místnost byla určena k projednávání velkých případů, ale také k brífinku operačních jednotek a řešení případů obecného ohrožení jako například zemětřesení nebo občanských nepokojů. Ve skutečnosti ovšem k něčemu takovému docházelo velice zřídka a do zasedačky se spíš chodilo obědvat, protože veliký stůl i pohodlná křesla přímo vybízely ke společnému jídlu. Také proto to tam bylo cítit po mexickém jídle. Majitel restaurace Magaly's Tamales, která se nacházela na Maclay Avenue, sem detektivům pravidelně dovážel jídlo zdarma.

„Posaďte se,“ řekl Bosch.

Tapscott se Sotovou si sedli z jedné strany stolu, zatímco Kennedy ho obešel a posadil se naproti. Bosch si vybral křeslo v čele, aby viděl ze stejného úhlu na všechny.

„Tak co se děje?“ zeptal se.

„No, asi bychom se měli představit pořádně,“ začal Kennedy. „Detektiva Sotovou samozřejmě znáte od doby, kdy jste společně pracovali u jednotky znovuotevřených odložených případů. A teď už znáte i detektiva Tapscotta. Oba se mnou spolupracují na revizi případu vraždy, který jste řešil téměř před třiceti lety.“

„Preston Borders,“ řekl Bosch. „Jak se náš Preston má? Když jsem se naposledy díval, byl stále ve frontě na popravu.“

„Pořád čeká.“

„Tak proč ten případ zkoumáte?“

Kennedy si přitáhl křeslo blíž a opřel se založenýma rukama o stůl. Začal bubnovat prsty levé ruky o desku, jako by uvažoval, jak na Boschovu otázku odpovědět, i když bylo zjevné, že jeho překvapení je jen hrané.

„Pracuji pro Městskou revizní skupinu,“ řekl Kennedy. „Určitě jste o ní slyšel. Několikrát jsem využil pomoci detektivů Tapscotta a Sotové, protože mají zkušenosti s odloženými případy.“

Bosch věděl, že tahle skupina, zkráceně MRS, je relativně nová a byla zřízena až poté, co odešel z LAPD. Představovala splněný volební slib, který dali voličům politici během poslední vyhrčené kampaně. V té se totiž velmi vzrušeně řešila otázka kontroly policie. Nově zvolený okresní státní zástupce – Tak Kobayashi – slíbil, že vytvoří útvar, který bude

DVA DRUHY PRAVDY

reakcí na zdánlivě velký nárůst případů, v nichž zapojení nových technologií vedlo ke stovkám propuštěných vězňů. Nešlo jen o to, že v čele změn kráčely nové vědecké metody. Zároveň byly zavrhovány ty staré, o kterých byli lidé kdysi přesvědčeni, že jejich výsledky jsou nezpochybnitelné, a chybně odsouzeným se najednou otevíraly dveře vězení.

Jakmile se Kennedy zmínil, pro koho pracuje, dal si Bosch dvě a dvě dohromady a pochopil, o co jde. Borders, muž, o němž se domnívali, že zabil tři ženy, ale který byl usvědčen jen z jedné vraždy, se po třiceti letech strávených v cele smrti pokoušel chytit posledního stébla.

„Děláte si srandu, že?“ ozval se Bosch. „Borders? To jako fakt? Vy ten případ vážně revidujete?“

Obrátil se z Kennedyho na svou starou parťačku Sotovou. Připadal si, jako by ho zradila.

„Lucio?“ řekl.

„Harry,“ odpověděla. „Musíš si nás vyslechnout.“

2

Bosch měl pocit, že na něj padá strop. Byl přesvědčený, že poslal Borderse jednou provždy za mříže. Ani ve snu nepředpokládal, že by se ten sadistický vrah mohl někdy dožít popravy, ale cela smrti byla sama o sobě peklo. Představovala nejtvrďší trest, jaký mohl člověk v civilizované společnosti dostat. Borders si nezasluhoval nic jiného než izolaci a čekání na popravu. Zavřeli do ho věznice v San Quentinu jako šestadvacetiletého mladíka. V Boschových očích to bylo nejméně padesát let samoty za mřížemi. Kdyby měl Borders štěstí, tak méně, ale podle statistik umíralo v Kalifornii víc odsouzených k trestu smrti sebevraždou než smrtící injekcí.

„Není to tak jednoduché, jak si myslíte,“ řekl Kennedy.

„Opravdu?“ zeptal se Bosch. „Tak mi to vysvětlete.“

„Povinností Městské revizní skupiny je zabývat se všemi legitimními žádostmi, které obdrží. Naše revize je nyní v první fázi, která se odehrává u nás, než se případy dostanou k LAPD nebo jinému policejnímu oddělení. Když ně-

DVA DRUHY PRAVDY

jaký případ vzbudí naše podezření, přistoupíme k druhému kroku a přizveme detektivy, aby ho pečlivě prošetřili.“

„A všichni samozřejmě odpřisáhnou mlčenlivost.“

Bosch se při těch slovech podíval na Sotovou. Sklopila zrak.

„Naprostou,“ přikývl Kennedy.

„Netuším, jaké vám Borders nebo jeho právníci přinesli důkazy, ale je to blbost,“ řekl Bosch. „Zavraždil Danielle Skylerovou, a všechno ostatní je podvrh.“

Kennedy neodpověděl, ale Bosch z jeho pohledu vyčetl překvapení, že si stále pamatuje jméno oběti.

„Jo, pamatuju si to jméno i po třiceti letech,“ řekl Bosch. „A taky si pamatuju Donnu Timmonsovou a Vicky Novotneyovou, dvě oběti, které nám váš úřad nedovolil zahrnout do případu pro údajný nedostatek důkazů. Zaměřili jste se při tom svém pečlivém prošetřování taky na ně?“

„Harry,“ zkusila ho uklidnit Sotová.

„Borders nepředložil žádné nové důkazy,“ odpověděl Kennedy. „Ty už ve spisu byly.“

Jako by dal Boschovi ránu. Bylo mu jasné, že Kennedy mluví o fyzických důkazech z případu. Naznačoval, že některé důkazy z místa činu nebo prostě odněkud prokazují, že je Borders nevinný. Nejhorší na tom bylo, že tím zároveň naznačoval, že je Bosch buď neschopný, nebo jednal v rozporu se zákonem, jinými slovy, že opomenul nějaký důkaz, nebo že ho záměrně nepředložil.

„O čem to mluvíte?“ zeptal se.

„O DNA,“ odpověděl Kennedy. „V osmdesátém osmém se s ní v případě nepočítalo. Rozsudek padl dřív, než se v Kalifornii mohly vzorky DNA předložit jako důkaz. Až rok potom

tuhle praxi zavedl soud ve Ventuře a okres L. A. dokonce ještě o rok později.“

„Nepotřebovali jsme DNA,“ namítl Bosch. „Našli jsme v Bordersově bytě ukryté osobní věci oběti.“

Kennedy kývl na Sotovou.

„Šli jsme si pro ty věci,“ řekla. „Postup znáš. Odnesli jsme oblečení oběti do laborcky a tam provedli sérologické testy.“

„Ty dělali už před třiceti lety,“ oponoval Bosch. „Jenomže tehdy hledali biologické stopy, ne DNA. A nic nenašli. Chcete mi říct, že...“

„Našli sperma,“ řekl Kennedy. „Miniaturní množství, ale tentokrát ho našli. Postupy jsou zjevně sofistikovanější, než byly v době vraždy. A to sperma nebylo Bordersovo.“

Bosch zavrtěl hlavou.

„Tak já se zeptám, ať máte radost,“ řekl nakonec. „Čí teda bylo?“

„Násilníka jménem Lucas John Olmer,“ odpověděla Sotová.

Bosch o žádném Olmerovi nikdy neslyšel. V hlavě mu to začalo šrotovat. Přemýšlel, v čem je figl, kde je ten háček, ovšem zároveň ani na okamžik nezapochyboval, že udělal správně, když nasadil Bordersovi želízka.

„Olmer sedí v San Quentinu, že?“ zeptal se nakonec. „Celé je to...“

„Ne, není,“ skočil mu do řeči Tapscott. „Je mrtvý.“

„Nedělej z nás úplné pitomce, Harry,“ dodala Sotová. „Nejde o to, že bychom to tak chtěli vidět. Olmer v San Quentinu nikdy neseděl. Zemřel před dvěma lety v Corcoranu a s Bordersem se neznali.“

„Prověřovali jsme to úplně do mrtě,“ řekl Tapscott. „Je-